

Uplatnění nových důvodů neplatnosti usnesení valné hromady

Zákonem stanovené časové omezení jak pro podání protestu, tak i pro podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti s ručením omezeným, slouží především pro zachování právní jistoty společnosti, jejích společníků a dalších dotčených osob; není-li nejpozději na zasedání valné hromady podán protest, resp. není-li v zákonem stanovených prekluzivních lhůtách podán návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, může se společnost (společníci, případně další dotčené osoby) spolehnout na to, že platnost usnesení valné hromady již nebude zpochybněna a z přijatého usnesení lze vycházet. Uvedené platí i pro důvody pro podání protestu, resp. návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady.

Navrhovatel, který se u soudu domáhá vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti s ručením omezeným z určitých důvodů, nemůže po uplynutí zákonných prekluzivních lhůt uplatnit nové (v návrhu na zahájení řízení dosud neuplatněné) důvody neplatnosti usnesení valné hromady, a to ani tehdy, byly-li takové důvody uplatněny včas na zasedání valné hromady formou protestu. K opožděně uplatněným důvodům proto soud nepřihlídně, a to ani tehdy, jsou-li tyto důvody dány a odůvodňovaly-li by vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 2. 2026, sp. zn. 27 Cdo 3205/2024

Komentář CIOd:

Uvedené rozhodnutí má za cíl zvýšit právní jistotu obchodní korporace v tom, že přijaté rozhodnutí valné hromady nemůže být prohlášeno za neplatné, pokud navrhovatel včas neuvede důvod, který by mohl způsobit neplatnost rozhodnutí valné hromady pro rozpor se stanovami nebo zakladatelským právním jednáním, a to i kdyby návrh na zahájení řízení podal včas.

Pokud oprávněná osoba (společník, člen statutárního nebo kontrolního orgánu, likvidátor) hodlá napadnout usnesení valné hromady kapitálové společnosti, musí podat návrh ve lhůtě stanovené zákonem, jinak její právo zaniká. Po jejím uplynutí se již nelze neplatnosti usnesení valné hromady dovolat. Pokud by návrh podával společník, je druhou podmínkou úspěchu ve věci podání protestu (to neplatí při rozhodování per rollam) nejpozději na zasedání valné hromady, ve kterém musí být uvedeno, z jakých důvodů usnesení napadá (důvody případné neplatnosti), ledaže navrhovatel nepodal protest ze závažného důvodu. Protest nemusí podat společník, který se neplatnosti usnesení valné hromady dovolává, ale postačí, že jej podal jiný společník. Aby soud mohl prohlásit neplatnost usnesení valné hromady na návrh společníka, musí tedy podat návrh k soudu ve stanovené lhůtě a jako důvod neplatnosti může namítat jen to, co bylo uvedeno v protestu, pokud musel být podán

Na rozdíl od doby účinnosti obchodního zákoníku, kdy bylo podle judikatury možné rozšiřovat důvody neplatnosti valné hromady i po uplynutí lhůty k podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, byl-li návrh podán včas, nově Nejvyšší soud přijal závěr, že po uplynutí lhůty pro napadení usnesení valné hromady nelze rozšiřovat důvody neplatnosti usnesení valné hromady, i kdyby objektivně existovaly. Pokud by takové důvody neplatnosti byly v řízení uplatněny, soud k nim nesmí přihlídnout. Pokud tedy napadá platnost usnesení valné hromady společník, byl-li podán na valné hromadě protest, musí podat návrh v zákonné lhůtě a jako důvod neplatnosti může uvést pouze to, co bylo uvedeno v protestu. V návrhu by měl uvést všechny důvody

uvedené v protestu, protože po uplynutí stanovené lhůty, je již nebude moci uplatnit. Byl-li návrh podán včas, lze posléze uvádět i další důvody, ale jen do konce lhůty pro podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady. Společník však ani v tomto případě nemůže uvést nové důvody, které by předtím nebyly uvedeny v protestu.

Členové volených orgánů a likvidátor nejsou protestem ani důvody v něm uvedenými při podávání návrhů na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady nijak omezeny. Jediné omezení je tedy včasné uvedení důvodu neplatnosti usnesení valné hromady (tj. ve lhůtě pro podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady).

Průběh výsledku fyzické osoby, která byla v minulosti členem statutárního orgánu právnické osoby

Vyslechne-li soud účastníka řízení jako svědka (poučil-li ho na začátku výsledku nesprávně o tom, že musí vypovědět pravdu a nic nezamlčovat, a o trestních následcích křivé výpovědi namísto správného poučení o tom, že má vypovědět pravdu a nic nezamlčovat), pak provede tento výslech způsobem, který je v rozporu se zákonem.

Fyzická osoba, která v minulosti (v době, kdy se udály okolnosti, o nichž má být vyslýchána) byla členem statutárního orgánu právnické osoby – účastníka řízení, je povinna se na předvolání dostavit k soudu a vypovídat. Takovou osobu má soud před jejím výsledkem poučit, že „má“ vypovědět pravdu a nic nezamlčovat. Poučení této osoby, že „musí“ vypovědět pravdu a nic nezamlčovat, spojené s poučením o trestních následcích křivé výpovědi, není správné. Tuto osobu soud rovněž nemá poučovat o možnosti odmítnout výpověď, která by měla za následek hrozbu nebezpečí jejího trestního stíhání nebo hrozbu nebezpečí trestního stíhání osob jí blízkých. K vlastní výpovědi nelze takovou osobu nijak donucovat. To, že tato osoba nevypovídala (ač povinnost vypovídat měla), se však může promítnout v hodnocení dalších důkazů, skutečností, které vyšly v řízení najevo a tvrzení účastníků.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 3. 2026, sp. zn. 29 Cdo 867/2025

Komentář CIOd:

Rozhodnutí je důležité pro osobu, které byla nebo je členem statutárního orgánu právnické osoby, která je účastníkem občanského soudního řízení, a byla soudem předvolána, aby se dostavila k výsledku v dané věci. Tato fyzická osoba nemá při výsledku postavení svědka, ledaže by se výslech bývalého člena statutárního orgánu týkal okolností, které nastaly v době, kdy členem statutárního orgánu nebyl. Pokud je vyslýchán ten, kdo je v době řízení členem statutárního orgánu právnické osoby, jež je účastníkem daného řízení, může být soudem vyslechnut jen podle pravidel pro výslech účastníka řízení. Při svém výsledku má vypovědět pravdu a nic nezamlčovat; o tom musí být poučen. Nemůže však být stíhán pro křivou výpověď, pokud tato pravidla poruší. Pokud v době soudního řízení již členem statutárního orgánu není, ale má vypovídat o okolnostech týkajících se právnické osoby a nastalých v době, kdy byl členem tohoto orgánu, je povinen dostavit se na předvolání k soudu v řízení, jehož účastníkem je tato právnická osoba. Výslech bývalého člena statutárního orgánu se provede rovněž podle pravidel pro výslech účastníka řízení (tj. nikoliv podle pravidel pro výslech svědka).

Tento materiál nepředstavuje právní radu ani nabídku či závazek k jejímu poskytnutí.